

2. Perstatytojai sziu vakare kinematografistai.

Szendien oras n'geras,
Skundzies koznas vyrai
Ne oras tik guzute, priezastis to,
Ka muso skaitytojai ant paveiklo mato.
— Kur jo draugas?

JUOKUBAS

Vadas Kontrabandneszių.
(Palki istorija)

Tai man iz taves viras! —
Tevo dar kaip vaikas bijo! —
kalbejo pikti pasijuokdamas
iz Matijosiaus.

Na ir kaip? — klausie toliaus
Fransas kad Matijoszius susi-
maizes ir inipiktas tilejo nezi-
nodamas ka atsakiti.

— Duok jam pakaju — atsi-
liepe Jule iz eidama iz kama-
raites — jis kur dar iz baimes
apsirgtu. — Tegul sau sedi na
miegie ir prigelbsti seniai
siazudus nuo tako rinkti.

Matijoszius aplietas, kaipi
karsztu vandenu nanja banga
piktos pajukos, inirto teip la-
bai, kad suvis pamirzo ir apie
savo meile prie Jule ir eme ji
noras atkersztit savo kuma-
cia net ir merginai. Bet susi-
valde ir druziauz uzmisovos
ant galvos kepure iszejo, mur-
medamas: "Kad tik tas jusu
izsmiatingumas neiszeitu jums
ant blogo".

Priemenoje pajuto, kad
kas toks sulauko ji uz rankos.
Tamsioje nemate kas ji sure-
jo vienog veik dasiprato, jog
tai buvo Jule. Izkart norejo
nustumti ja smarkiai nuo sa-
ves, nes buvo uszuristines la-
bai, bet kad mergina prisigla-
ude prie jo be baimes, gla-
moniai kaipi kad kate, rustibe
jo smarkiai pradejo tirpti, kaip
ledo smetelis padetas ant ug-
nies.

— Matijoszeli prabilo mer-
gina tilomis, glamoniui balsu.
Matijoszius tilejo; nenorejo
parodit savo silpnibes mergi-
nai.

— Ar piksti ant mane? —
Usz ka? — Asz tik teip per-
sposa nusijuokiau, ar usz tai
tu turetumai pikt?

Jos minksztos rankos apsu-
po jo kakla, Kagi turejo darit
biednas vaikas, turejo pusi-
duot moterizkei, kuri kad mi-
li ira nepergaleitina.

— Eik su mumis — kalbejo
Jule.

— Kur?
— In Prusu.

— Tai ir tu eisi?

— Kodėl ne? Ar man pir-
miena? Eisiu, nes turiu teip
reikala. Kukuliute iz Klioniu
prasze manes in "druzkas"
reikia ezi-ta nusipirkti.

— Perdaug tu mergele ve-
seilioji. Neperseniai buvai ve-
seilioji, o jau in kita rengie.
— Kad reikia, neka dariai.
— Bet del to reikia eit net
in Prusu, ko reikia galima ir
pas mus mieste nusipirkti. Mer-
ginai valkiojis naktimis per
kalnus, girias ir balas visai
netinka, priegtam dar kas ga-
li man tave subalamuti.

— O nebijok, tave viena
turiu, kitu man nereik, noriu
kad eitum drauge su mumis.

— Gerai, eisiu kad teip usz
simaniai eiti in tuos tavo Pru-
sus. Velnes...

Umai persigande abudu
kruptelejo ir nebiliais pastojo.
Kas toks kampe sujudejo ir
susibelde.

Jule vienog pirma supratu
ir atitokus, nusijuoke ir tare:

— O, tai valkieszes miega
ir per miegus sujudejo, gal ap-
siversdamas ant kito szono.

Atsiveikino ir persikire.

Jule sugrizo in stuba, Matijo-
zius nepaisindamas ant lietaus
nuejo gatvia kaimo namon.
Zabai retkarciuzis apzevietine
jo apsiniaukusi dangu ir kan-
kino akis Matijoszius, kurios
dabar atrate buvo nuo szvie-
sos ir umai ja iszvide turejo
kaip paprastinai merktis, nes
szviesa suteikneja skausma.
Ejo tad galva nuleides, apie
nieks nepaisindamas, nes nuo-
lat pertraukinejo jam jo mi-
lis zibaine ir griauimai.

Kontrabandos nesziimas.
Antritojaus po karsztai dienai
naktis usz toje negiedra;
kuopinosi kamuoliai juodu de-
besiu vakaru szalije ir trauke
palengvele zidriu dangiezu
skliausmo linkiu ritu szalies,
temdindami dangu ir metodami
ant visos zemes savo nelinks-
minanti szeszelis.

Kada einancziu per puszine
gira, ejo keletas zmoniui, treja
tas viru ir viena moterizka
ypata.

— Rasos ne laszo — bus lie-
taus — tare vienas iz ju, arba
kalviu Fransas.

— Asz sakiau, kad bus nak-
cia lietaus, jug teip szutino
diena kaip katile, bet jus usz
siespiret eit — dabar matot — isz-
metinejo Matijoszius. — Ar ne
but geriau palaukt ritojaus.

— Ah-a, poczeza tai koznas
mandras! Atsake Fransas — Bet
isezejo jau eit turime; iszeja
delto, kad ezianakt eina keli
virai iz Klioniu kaimo, susie-
sime ir bus smagiausis visiem
eit.

— Teip, pritare senas kal-
vis. — Anie virai gerai zino vi-
sus takelius ir ezias, o prieg-
tam nezasi visados ginklus,
saugok Dieve nokio atsiti-
kimo, zmogus drasian stoji.

Jule ejo pirma visu ir kai-
pi kad ragino savo smelkiu
bet smarkiu zingsniu virus
prie pasiekubimmo. Vakaras
buvo tamsus ir tikus: kilantis
isz klioniu ar iz visu dregnu
vietu, koku girioje nestoka-
vo, tirsztas rukas apsunkejo
jiems kvepavima.

Juodi debesiai vakaru sza-
lije iszevejo kaipi kad mu-
ras, ar miszkas atitveriantis
tolimesne aikzte nuo regikos;
keliauninkai kada tik katras
isz ju zvilgtelejo in tuos de-
besius, darsi neramus, kadangi
rodesi jog debesiai neza aud-
ra ir nelaimes savo iszejuje.

Viena Jule nedaug ant to pai-
sejo ejo drasiai pirmin, kartais
nuo karto besizluostidama
nuo veido prakaitus. Ragino
ja gal prie to pasiekubimmo
uzrubezis, o gal daugiau mis-
lis apie Matijosziu, kuris ejo
paskui, kuriam norejo parodit
savo drasa ir smarkuma.

Netrukus pasieke menka
miesteli gulinti ant kelio.
Miestelij, ipacz priemiestije vi-
sose grinczelese buvo tamsu
zmones seniai sugule in pasilai
ir szunes net lojo, neprate rupes
tingai dabot namus savo gas-
padoriu — neabejotinai kaimie
ir szunes dorenei. Jule dabar
turejo pasilikt paskui, nezino-
dama kelio. Fransas su tevu zi-
nodami kur eit ejo neusilauki
nedami kreivom uliezioim kol
nepriejo triobos, kurios langai
buvo uzdariti langinems, ku-
riose iszpjautos buvo skiles

paveiklo szirdies o pro ku-
rias matit buvo ziburis stubo-
ja. Fransas pabarszkino in du-
ris, o netrukus jas atidare ir
uszklause neiszkus uszkimes
moterizkas balsas:

— Kas ezia?
— Savieje — paziastami —
atsake kalvis.

Doris plazcian atsidade,
idant inleist naujai-pribuvu-
sina szvezius.

Ineidami in stuba, iszvido
czionais dang neblaivu viru,
kurie sededami aplink ilga sta-
la gere, kaziravo ir ruke pip-
kes, epjauddidami ant grindu
toli nuo savas metodami seiles
czikszeziudami pro dantis.

Jule kuri, nors sakiusi. Ma-
tijosziui, jog ejimas in Prusus
jai "nepirmiena", buvo ezia
pirmu kartu ir buvo teip ne-
drasi kad insiveizinedama pa-
sakose girdetas grinczeles raz-
baininku, prisispaude prie Ma-
tijoszius, vienog zvilgtelejus
in ji, iszvidus kad ir jisai sto-
vi iszpeles akis ir iszsižiojes
ziopsos in nepaziastamus virus
pamiliusius: "kvailas bernas" —
nuejo prie brolio.

Kalvis su savo sunumi Fran-
su buvo ezia kaipi pas save
namuose. Tuojaus sedo prie
stalo in tarpa apsedusiu ju vi-
ru ir pradejo gerti ir rukt pip-
kes, besikalbant apie ejima in
Prusus spirito.

Matijoszius apsidrasines teip
gi atsidedo ant suolo, o Jule
nenoredama sest in tarpa viru
nuejo in paszali ir sedo — arba
atsireme in lova.

Tarp tu visu viru buvo tik
vienu jau ne jauna moterizke,
kuri atidare duris pribuvu-
siem, o kuri buvo gaspadine
namo.

Buvo tai nasze, kuri savo
namuose laike vicia suigos
kontrabandneziu ir pati uszi-
iminejo nesziimu kontraban-
dos. Givenessi jos buvo sun-
kus ir priegtam nepagirtinas
buvo iszbliszkus, akis patine
ir sveikata menka. Turejo ke-
verta vaiku, iz kuriu viriausia
mergaite, suvarginta apieista
dabar sedoje ant suolo prie
peziczius ir enaude atsiremus in
szena, idant eit ant motinos pa-
reikalavimo iszpildinet jos pa-
lepiumus, nors nelaiminga mer-
gaite nuvargus labai trozejo
jau pasiliso. Nubudus ir iz-
vidus priedsusia ant braunos
lovos nepaziastama jai mergina
Jule, ziurejo in ja kaip ziur-
tas kas nieko veikti ir mielit ne-
turi, ziuri be jokio zingeidu
mo ir mielis — ot teip kad
akis mato ir ziurejo in Jule,
kuriai gaila pasidare ir norejo
atsiliept in ja, kad iz uszpr-
kalio kas toks spire in ja niur-
nedamas Atsikreipe paszokus
ir iszvido basa ko iz po pata-
lo izskiezta Ant priegialvijo
gulejo tris galvos, su pasi-
siazusizsiais nekirtais plau-
kais vaiku.

— Szalin iz ezia — bare
valkieszes pakeles galva niur-
narcziu pro verkmus ir mie-
gus balsu.

Jule pasitrauke szalin ir sto-
jo prie sienos atokiai.

— Laikas jau eit — tare
garsiai kalvis.

— Laukime dar Nastazi-
jos.

— Ar ir ji eina? — klausie
kalvis kiris turbut pazinojo
Nastaziya gerai.

— Gal virkszeziu vainiko
jeszokt — nusijuoke kas
toks iz draugaves.

— Na, jeigu rutu vainika
pamete, tai nors iz virksziu
tur nusipnt — pritare jaunas
dar viras. Ir nusijuoke visi.
Toj valandoj pro galva iz-
juokiancio Nastaziya praleke
pagalis ir atsimezes garsiai in
siena.

Visu akis atsikreipe in szali
duriu ir visi iszvido ant slenks-
czio Nastaziya, kuri taikie jau
in priezsa antru pagaliu.

Buvo tai mergina augszta,
druta ir matomai buvusi kita-
dos grazi, nes dabar jau nors
negalejo dar daugiau turet me-
tu kaip 27 grozibe jos buvo su-
varginta ir susaikinta; ne pri-
deriantis jos givenimas paliko
sava spaudelias ant jos.

Nuo metimo antru pagaliu
sulaikie ja moterizke, sorikus

— Ar nepaliausi tu ezia pa-
galiais besidauzius. — Ar, iz-
proto eini!

— Palieka jie mus szmek-
riam ir abjeszczikam; tie rau-
donsiluiti kagi iz musu nau-
dos? — atsake Nastaziya apsi-
kabinus Jule usz kasklo.

— Taigi turime du naujus
draugus.

— Turbut nedraugausiva
su jumis — pakaks to vieno
karto — atsake Jule su kok-
tumu.

— Ha, ha, ha! pavojaus ne-
matiai, o jau kieszkos tavo dre-
ba, kas butu kad pamatitum ru-
bezargi beszaunanti, ar besi-
vejanti raita szmekeri?

Miss Helen Gould su savo suziedotiniu Finley
J. Shepard, kuriu svodba atsibus szimenesi.

— Tegul tas prakeiktas ne-
zaunija ko nereik. Nesiduosiu
per dantis traukti, visus pirms
iszkulsiu iz jo neprasto enu-
kio.

— Gana ezia, bartis ir re-
kaut negalima...

— Teip, gana ir eime, idant
pries dieua pereit rubziu.

Moterizke, priejo prie snau-
dziancios mergaites, palbeda-
ma:

— Mariuk pamik. nemirszk
ka tau sakau. Szepute! ira tu
telis pieno, ziurek kad nealkin-
tum kudikio — pati negerk
nes saugok Dieve dazinosiu,
tai tave uzmusziu.

— Gerai — atsake mer-
gaite sudrebejus iszbames:
niekuomi ji negal motinai in-
tiki, o usz ta kudikiu mazai-
ji kas dian g una ir kenzia.

Motina dabar nuejo in kam-
pa stubos kur medinej vigei
gulejo kudikis, isezme ji sedo
su juom ant uelanelio dave-
kijos ka i szimtu pasogo-
reikalauja — iz kur juos
im? — Koks atsitaiko toks
gerai, vis nereiks mergaut iki
smert.

Nesmagu turbut jai buvo
apie tai kalbet, nes nutilo
ir palikus kitus ejo pirma taku
pilu asztriu akmeniu Paskui
ja nedrasiai zenge iparingai
Matijosziu su Jule, kuriadu
neprate buvo prie tokio kelio
niu, abudu nuolatos szipdami
uszgave kartas nuo karto tai
tas tai kitas in akmeni koje.

Takas pradejo nusileisidint,
zemin in pakalne ir dar dau-
giau buvo nesmagus jimui,
vienog Nastaziya suvisai kaipi
kad eitum kieszciausiu ir li-
giausiu mielus, ejo drasiai kol
nenuejo in pakalne, kursu
szvilpe pratesiai.

Atakimas netrukus atejo
tokiu pat szvilpimu.

Jule beveik buvo apkvaitus;
duszia jos buvo pilna d zian-
sios neramibes ir baimes. Nak-
ties laike, tamsioje vidur lau-
kije — ji niekadusavo givnime
ne buvo; jos insiveizdinejime
rodesi jai visokios vaidikios,
trozsko glaustis prie Matijo-
zius, vienog atsiminus savo
isz jo pasiukokimas, ne turejo
drasos parodit jam savo bai-
mes, idant neaplaikiti nuo jo
atmonijimo — jug jis dabar
galetu juoktis iz jos, o gal
ir su piktumu nuo savas nustum-
ti, kadangi tik del jos jis pri-
eme tuos nesmagumus ir var-
ga. Mergina jaute didele kar-
tibie mieldidama kad pati pri-
verte ji prie ejimo ir pati be-
reikalo iszejo.

(Tolauk bus).

— Neduok Dieve man ma-
tit.

— Teip, nes sakau pama-
czius ant victos iz baimes gals-
gautum o kagi paskui veiktu
tavo szlubis Povilas.

Matijosziu eme piktibe gir-
dint pajukos mergos, bet tik
tilomis grieze dantimis.

— Na, o ka sakitu tavo se-
nis, jeigu tave jam pamitu? —
tare Fransas — Ar jis tan ne-
draudzia valkiojis in uzrubezis.

— Kodėl jis man draus? —
Jis delto ir pazejujasi zinoda
mas, kad ji matiusiu isz savo
uzdarbio, o ir atsigers prie
tam spirito visai kad ir ezia.

— Argi tu prota turi eit usz
tokio, kuris nepaliuosuos taves
nuo tokio suukaus ir pavojingo
uszsiemimo? Ba jau negiriau
vienai givent?

— Kagi gal but ger-a vi-
nai?... Kagi turin darit —
kitokio nera man, nes piningu
ne turiu, o szianidini bile vai-
kijos ka i szimtu pasogo-
reikalauja — iz kur juos
im? — Koks atsitaiko toks
gerai, vis nereiks mergaut iki
smert.

Nesmagu turbut jai buvo
apie tai kalbet, nes nutilo
ir palikus kitus ejo pirma taku
pilu asztriu akmeniu Paskui
ja nedrasiai zenge iparingai
Matijosziu su Jule, kuriadu
neprate buvo prie tokio kelio
niu, abudu nuolatos szipdami
uszgave kartas nuo karto tai
tas tai kitas in akmeni koje.

Takas pradejo nusileisidint,
zemin in pakalne ir dar dau-
giau buvo nesmagus jimui,
vienog Nastaziya suvisai kaipi
kad eitum kieszciausiu ir li-
giausiu mielus, ejo drasiai kol
nenuejo in pakalne, kursu
szvilpe pratesiai.

Atakimas netrukus atejo
tokiu pat szvilpimu.

Jule beveik buvo apkvaitus;
duszia jos buvo pilna d zian-
sios neramibes ir baimes. Nak-
ties laike, tamsioje vidur lau-
kije — ji niekadusavo givnime
ne buvo; jos insiveizdinejime
rodesi jai visokios vaidikios,
trozsko glaustis prie Matijo-
zius, vienog atsiminus savo
isz jo pasiukokimas, ne turejo
drasos parodit jam savo bai-
mes, idant neaplaikiti nuo jo
atmonijimo — jug jis dabar
galetu juoktis iz jos, o gal
ir su piktumu nuo savas nustum-
ti, kadangi tik del jos jis pri-
eme tuos nesmagumus ir var-
ga. Mergina jaute didele kar-
tibie mieldidama kad pati pri-
verte ji prie ejimo ir pati be-
reikalo iszejo.

(Tolauk bus).

JAUNI VYRAI SENI VYRAI VIDURAMZINI VYRAI

Vyrai kurie fada apsivesti — vyrai ligoti — vyrai kurie budami
neprotinti dailieja pervisdoma — vyrai naujplnei, nevilti, suzakini
ir kurie sulaukie amio, katram negale pynai naujplnei pirmuma
gamos. — vyrai tie vyrai tur pareikalauti viena is tuo knygu.
Ta knyga pasakie kaip vyrai suakin sava sveikata, kaip jie igami
ligas ir kodeli jie netur apsivesti budama sava padzime
ligas. Ta knyga teipgi pasakie suprantamoje kalba kaip
vyrai kurie tur Uznudijima kraulo, arba syfilis,
Triperi, arba gonorrhoea, Nustipnelma, Abei-
na prageiditi apoku, Prageiditi ezytybes sky-
stimo, Naktinius nubegimus, Rheuma-
tizma, Organiskas ligas, Pyvia, Kepenu,
Pualis ir inkstu ligas, gali but galutinai
igydyti sava nuomuse, priva... si ir slapa, su ma-
ziais kaizais.

Tukstantai vyru atgava sava tobulu sveikata, spikas
te stipruma per pagitit tuo knygu. Ji ira kratave iz
nijos le tulpina iliam tykus slaptis, kurios vyrai turi
imoti. Netrotikiet sava piningu moklodami uz prasto,
bevertis, valstus iki kolkat nepersikidit ilia knyga ji
nuasie kodeli jos kenziti ir kaip esiet galutinai lais-
dyti. Atimk, jez ta knyga yra duodama VYSAI DYKAL.
Mpa ulomkam ir paktu. Joriskil, atidie sava varda, pa-
vards ir adresu ant tuo kopona ir listuk ji mums sendama.

Kuponas dykai gautos knygos.
Siusk ji sendena.

DR. JOS. LISTER & CO.
L. 302, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: At sau ufiterentus jasu pasiulimimui dykai
slaptis ir noreciaus, jez jos islietumet man
viena is tuo knygu.

Vardas ir pavardė...
Adresas...
Stojas...

Konietike buvan,
Apie puikes giedorkas dazi-
nojan,

Toriu jeises pakiczioti,
Ir sziek tiek pamokyti.
Asz ne su ranka, takta skai-
tysiu,

Tikti per szonus kocziosiu,
Ba tokiu mergynu da nema-
czian,

Norints daug aplakcziau;
Tai jau bjauru ir ne gerai,
Jago tokie bažnytnini giedorei.
Vyrai su epiklom mergas bado,

Tas ne labai grazi iszrodo,
Baisius juokus iszdariojeje,
Kaip ant giedalo susirenki-
noje.

Doros mergynos grazei pa-
sieglie,
Kitos kaip kaules stauge.
Jago kuningas apie tai dazi-
notu,

Tai tokia gauja su lazda iz-
geniotu,
Jago laike praktikos,
Duksta visados;

Tai ir laike misziu,
Nepalauja daryt szposu.
Jago jus pliklupes teip da-
rysite,

Tai visos raudosyte,
Ir savo pravarades matysite,
Koznai gerai pakocziosiu.

Torringtono moterikes mi-
tingu nedarykite,
Kaip vyrai in darba iszejna,
susivaldykite,

Kas iz to, pezei ugesyti,
Dyszei nemazgoti,
Moterikes zujoja,
Per dienes girkszoja,

Jagu pataisos ne bus,
Tada koczolas darbe bus.

Viena mergyna iz Waterbu-
rio sako:

Asz uz Lietuvio netekesiu,
Su angliku apsiavesiu,
Anglikas daug ponesnis,
Uz szinta Lietuviu geresnis.

Jau badai, zinau anglika viena
Paeme uz pace, tai ne nau-
jena,

Buvo tai pslietuvaite,
Mokinta badai mergeite,
Nes ne ylgi sa jaja gyveno,
Szalin nuo josios nuvandravo,

Lukaut nuo anglika,
Ba girtuoklei usitare,
Nuriogilino in viena nama,

Kur buna mergina,
Iz pradzius stauge kaip vil-
kai,

G'rdejoji bjaurai labai.
Ne trukus etis pradejo,
Vianas kito nesigailejo,

* Szenadori po pede,
Pasielge kaip zverei,
Szinkoris net laukan iszvere,
Ba girtuoklei usitare.

Nuriogilino in viena nama,
Kur buna mergina,
Iz pradzius stauge kaip vil-
kai,

G'rdejoji bjaurai labai.
Ne trukus etis pradejo,
Vianas kito nesigailejo,

* Szenadori po pede,
Pasielge kaip zverei,
Szinkoris net laukan iszvere,
Ba girtuoklei usitare.

Nuriogilino in viena nama,
Kur buna mergina,
Iz pradzius stauge kaip vil-
kai,

G'rdejoji bjaurai labai.
Ne trukus etis pradejo,
Vianas kito nesigailejo,

Langus izbelde,
Galvas susiskalde.

Ir szendien ne kurie vaietoja,
Melinus brilius neszoja.

Jau kur daug zentu snejna,
Be muzezynes neapsiejna.

Juk ir szunes edasi,
Kada ant svodbos randasi.

* Oklahomoi privyre bobebes
buizos,

Ne dvi bacakas ant veselos,
Bet marszalai atejo,
Cziaka lauk iszliejo.

Aresztavoj bobele ir keturis
vyrus,
Uzsiestate belos, po tris szim-
tus,

Nezinia, kaip prova iszeis,
Gal bobeli sedet pareis.

Biznis ne kas,
Oj tas cziakas.

* Kad jus Mahanojotes prota
turetumet,

Tai naktimis nesivalkutomet,
Lukaut — nustokyte,
Mamules klausykite,
Ba dievaž, koznos varda uz-
rasziau,

Ant atmirties sau pasilikau.

KUR BUNA

Fransas ir Juozas Lutkauckai iz
Illinojaus valstije iszvaževo in Penn-
sylvanija jis pats ar kas kitas pra-
szau duot zine ant adreso,
W. Akamavicz

Box 198 Cecil, Pa.

Andrius, Mikolas, ir Juozas Viak-
toriej teipgi ir Antanas Bielavicz,
pirmiaus gyveno Artoklos, o dabar ne-
zinau kur jie pats ar kas kitas pra-
szau duot zine ant adreso:
